

Еко Журнал

АКЦЕНТ

Листопад 2023

"Змінювати, щоб жити"

№ 22

**ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВИДАННЯ РОЗПОВСЮДЖУЄТЬСЯ В ДРУКОВАНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЗАСОБАМИ ЕЛЕКТРОННОГО ЗВ'ЯЗКУ
В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ**

Інформування населення про оцінку впливу на довкілля, в тому числі в транскордонному контексті, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Зміст

- 1** У США сонячна генерація вперше перевищить річні потужності гідроенергетики
- 2** Ferrexpo увійшла до ТОП-500 кліматичних лідерів Європи
- 3** Україна вперше вийшла в ТОП-100 найбільш вразливих країн світу
- 4** Хіміки розробили “проривну” технологію зберігання водню
- 5** Україна вперше вийшла в ТОП-100 найбільш вразливих країн світу
- 6** ПОВІДОМЛЕННЯ про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля
- 7** Україна вперше вийшла в ТОП-100 найбільш вразливих країн світу
- 8** Україна вперше вийшла в ТОП-100 найбільш вразливих країн світу
- 9** Туреччина запровадить систему торгівлі викидами у 2024 році

Засновник та Видавець
Товариство з обмеженою
відповідальністю
«ГЕОАКЦЕНТ»

Головний редактор
Глушаниця Максим Володимирович

Відповідальний за випуск
Глушаниця Максим Володимирович

**Видання виходить кожен місяць
за наявності матеріалів**

Адреса редакції:
Україна, 01033, м. Київ,
вул. Жилинська, буд. 59, оф. 159;
тел.: +380739753774;
geo.accent.tov@gmail.com

**Свідоцтво про реєстрацію
засобу масової інформації**
КВ 25247-15187Р від 7.09.2022 р.

**Журнал не завжди поділяє позицію
авторів публікації**

**Видання розповсюджуються
безкоштовно**

**За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації
та рекламодавці**

Віддруковано
ФОП Щуренко Валерія Миколаївна

Наклад 3000 прим.

Замовлення № 63/1

Дата виходу в світ
09 Листопада 2023 року

У США сонячна генерація вперше перевищить річні потужності гідроенергетики

Встановлені потужності
СЕС вже сягнули 125 ГВт

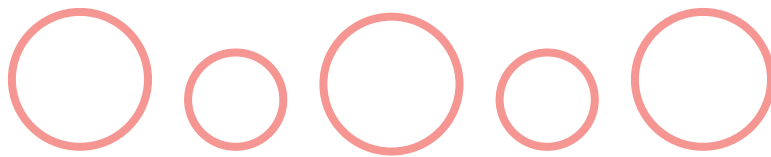
За даними уряду США у 2024 році сонячна генерація вироблятиме понад 318 мільярдів кВт-год електроенергії, а гідроенергетика – 284 мільярдів кВт-год.

Це буде перший рік, де річна сонячна генерація перевищить гідроенергетику, зокрема завдяки встановленню СЕС у домогосподарствах, повідомляє Bloomberg.

Зазначається, що у вересні 2022 року електроенергія з СЕС вперше перевищила гідрогенерацію. Однак у 2024 році ця тенденція стане загальнорічною.

В матеріалі підкреслили, що така тенденція, як очікується, стане постійною. Адже протягом 2009-2022 років потужності гідроенергетики зросли менш ніж на 1% (до 80 ГВт). Проте за цей період сонячна генерація збільшилася на 44%.

За даними Energy Information Administration, завдяки податковим пільгам та інвестиціям встановлені сонячні потужності, станом серпень 2023 року, сягнули 125 ГВт, з яких 45 ГВт – малої генерації.

В повідомленні підкреслили, що у 2019 році річна вітрова генерація перевищила гідроенергетичну. “Гідроенергетика продовжує залишатися ключовим джерелом погодинної схеми виробництва в таких регіонах, як північний захід Тихого океану”, – додали в EIA.

Нагадаємо, президент США Джо Байден заявив, що країна збільшить використання сонячної енергії, вітру та батарей на 25% протягом наступних чотирьох років. Як повідомлялося раніше, за даними BloombergNEF, у США та Китаї розпочинається десятиліття розвитку систем зберігання енергії.

Джерело: Bloomberg

Ferrexpo увійшла до TOTT-500 кліматичних лідерів Європи

Компанія планує стати кліматично нейтральною до 2050 року

Гірнича компанія Ferrexpo з активами в Україні увійшла до рейтингу 500 європейських компаній Europe's Climate Leaders 2023, які досягли успіхів у зменшенні викидів та декарбонізації виробництва.

За останні чотири роки на своїх виробничих потужностях Ferrexpo скоротило викиди парникових газів на 31%, повідомляє GMK Center.

Зазначається, що рейтинг склали в економічному виданні Financial Times. Ferrexpo в цьому переліку поруч з Deloitte, L'oreal, Philips, Hermes, Ernst & Young, Henkel, Electrolux.

В матеріалі підкреслили, що до 2030 року компанія планує скоротити викиди вуглецю на до 50% та стати кліматично нейтральною до 2050 року. Фахівці компанії оцінюють капіталовкладення, необхідні для декарбонізації, у \$3,3 мільярда.

“Ця цифра відображає розрахункові загальні капітальні витрати на подальшу модернізацію гірничодобувних, переробних і логістичних активів Групи для виробництва залізорудних окатків із нульовими викидами”, – пояснили у матеріалі.

Зазначається, що Ferrexpo систематично реалізує проєкти щодо підвищення енергоефективності та декарбонізації. На думку компанії, ці ініціативи дозволять мінімізувати вплив викидів парникових газів на довкілля, а саме парниковий ефект. Це явище є першопричиною глобального потепління, що останнім часом відчувають на собі країни Європи.

Нагадаємо, компанія з виробництва залізорудних окатишів Ferrexpo посилила цілі декарбонізації, а саме планує скоротити викиди вуглецю Scope 1 та 2 на 50% до 2030 року та Scope 3 на 10%.

Як повідомлялося раніше, міністр промисловості Франції Ролан Лескюр заявив, що завдяки державній допомозі промисловість стане ключовим рушієм декарбонізації європейського континенту.

Джерело: GMK Center

Хіміки розробили “проривну” технологію зберігання водню

Технологія дозволить заощадити \$12 000 на рік на втратах енергії при експлуатації транзитного автобуса

Провідні хіміки з каліфорнійського стартапу H2MOF, США, розробили новий тип резервуара для зберігання водню, який має стати найбільш дешевим, ефективним та безпечним з усіх сучасних пропозицій.

Резервуар з металоорганічного каркаса здатний утримувати водень у твердому стані, адсорбуючи його в спеціально розроблені наноматеріали, повідомляє Forbes.

Зазначається, що резервуар створили на базі досліджень професора хімії Каліфорнійського університету в Берклі Омара Ягі та лауреата Нобелівської премії з хімії професора Фрейзера Стоддарта.

Стартап планує продати свої водневі баки після 2024 року виробникам важких водневих автомобілів, а також перевізникам палива.

Винахідники пояснюють, що конструкція резервуара зберігає водень як губка воду. H2MOF використовує значно менший тиск – 20,6 кг/см², в той час, як, наприклад, бак Toyota Mirai – 68,9 кг/см².

За словами вчених, технологія дозволить заощадити \$12 000 на рік на втратах енергії, наприклад, при експлуатації транзитного автобуса на паливних елементах. Окрім того, це дозволить збільшити запас ходу.

Зазначається, що без ефективних способів транспортування та використання водню у транспортних засобах, його потенціал замінити викопне паливо, що нагріває клімат, буде обмеженим. Адже наразі близько 30% водневої енергії втрачається.

"Зберігання та транспортування водню залишається фактичним технічним вузьким місцем, – сказав генеральний директор і співзасновник H2MOF Самер Таха. – Якщо ми зможемо зробити свій внесок у вирішення проблеми зберігання та транспортування, це відкриє реальний попит і відкриє реальне впровадження водню".

Нагадаємо, звіт консалтингової компанії McKinsey показав, що до 2050 року попит на водень зросте вп'ятеро, тобто до 600 мільйонів тонн, на тлі глобального зеленого переходу. Однак "вузькі місця" можуть перешкодити потенціалу екологічного палива.

Джерело: Forbes

Додаток 2

до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

ПОВІДОМЛЕННЯ

про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля
Приватне мале підприємство виробнича фірма «ПАНДА», код ЄДРПОУ 13307734

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

інформує про намір провадити плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання

21022, Вінницька область, місто Вінниця, вулиця Сергія Зулінського, будинок 46 Б. Тел.: +380 (43) 255-40-09
(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи*.**Планована діяльність, її характеристика.**

Видобування корисних копалин (підземних вод) свердловиною № 12 -пр у м. Вінниця.

Глибина свердловини 100 м, робочий діаметр свердловини 132 мм, вимірний дебіт свердловини 360 м³/доб.

Технічна альтернатива 1.

Видобування підземних вод здійснюється водозабірною свердловиною в якій встановлено глибинний електронасос типу F.EL.com FP4 Q125/38 9.3kW (відцентровий багатоступінчастий глибинний насос).

Технічна альтернатива 2.

Видобування підземних вод здійснюється водозабірною свердловиною в якій встановлено глибинний електронасос типу ЕЦВ (відцентровий насос електричного типу для води).

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Місце провадження планованої діяльності:

територіальна альтернатива 1.

Місце провадження планованої діяльності - північна околиця м.Вінниця, координати свердловини в системі WGS 84 - ПнШ 49°16'52,711" СхД 28°30'01,702"

Місце провадження планованої діяльності:

територіальна альтернатива 2.

У зв'язку з тим, що видобуток корисних копалин може

проводитись виключно в межах визначених спеціальним дозволом на користування надрами, а місце реалізації планованої діяльності має конкретну географічну прив'язку - територіальна альтернатива 2 не розглядається.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності

Видобуток корисних копалин має позитивний вплив на розвиток соціально-економічного стану регіону та країни в цілому. Для регіону позитивним впливом буде створення нових робочих місць та надходження до місцевого бюджету додаткових коштів (рентна плата за користування надрами, орендна плата за користування земельними ділянками), що можуть бути використані для вирішення соціальних проблем регіону.

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо)

Техніко-експлуатаційні показники свердловини: глибина свердловини 100 м; робочий діаметр свердловини 132 мм; вимірний дебіт свердловини 360 м³/доб.

Свердловиною розкритий водоносний горизонт у зоні тріщинуватості кристалічних порід архей-протерозою (AR-PR1), які представлені гранітами темно-сірими та сіро-рожевими, а також пісковиком кварцовим. Водоносний горизонт напірний, питомий дебіт свердловини становить 15,0 м³/добу, при зниженні рівня на 24 м. Рекомендований дебіт - 15,0 м³/год. За хімічним складом вода гідрокарбонатно-сульфатна-хлоридна-кальцієво-натрієво-калієво-магнієва з мінералізацією 0,8 г/дм³.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:**щодо технічної альтернативи 1**

- управління відходами відповідно до вимог чинного законодавства;

-з забезпечення виконання вимог ДБН В.2.5.-74:2013,

* Суб'єкт господарювання має право розглядати більше технічних та територіальних альтернатив.

Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», в тому числі забезпечення режиму ЗСО;

- дотримання санітарних норм та правил;
- забезпечення умов дозволу на користування надрами;
- попередження забруднення та засмічення підземних та поверхневих вод.

щодо технічної альтернативи 2

- аналогічні обмеження, що й за технічною альтернативою 1.

щодо територіальної альтернативи 1

- забезпечення виконання вимог ДБН В.2.5.-74:2013, Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», в тому числі забезпечення режиму ЗСО;

- забезпечення умов дозволу на користування надрами;

- територіальні обмеження, визначені межами та умовами правовстановлюючих документів на земельні ділянки

щодо територіальної альтернативи 2

не розглядається, дивись п.3

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1

не потребується

щодо технічної альтернативи 2

не потребується

щодо територіальної альтернативи 1

не потребується

щодо територіальної альтернативи 2

не розглядається, дивись п.3

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1

- клімат та мікроклімат. Джерела впливу відсутні. Вплив не передбачається;

- атмосферне повітря. Джерела впливу відсутні. Вплив не передбачається;

- водне середовище. Джерела впливу: водозабір на свердловину. Вплив в межах нормативного. Видобуток води в межах встановлених нормативів;

- рослинний та тваринний світ. Джерела впливу відсутні. Вплив не передбачається;

- геологічне середовище. Джерела впливу: водозабір на свердловину. Можливий вплив: на геологічне середовище в результаті зміни природного стану геологічного середовища через вилучення корисних копалин (підземних вод). Вплив в межах затверджених запасів;

- ґрунти та земельні ресурси. Джерела впливу відсутні. Вплив не передбачається;

- навколишнє соціальне середовище (населення). Джерела впливу відсутні. Негативний вплив не передбачається. Наявний позитивний вплив через покращення соціально-економічної складової регіону;

- навколишнє техногенне середовище. Джерела впливу відсутні. Вплив не передбачається;

- архітектурна, археологічна та культурна спадщина. Джерела впливу відсутні. Вплив не передбачається;

- управління відходами. Режим роботи свердловини - автоматичний. Насосне обладнання передається для ремонту спеціалізованому підприємству. Відходи при експлуатації свердловини не утворюються.

щодо технічної альтернативи 2

Для технічної альтернативи 2, сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля співпадають з технічною альтернативою 1, за виключенням опосередкованих екологічних наслідків через збільшення електроспоживання електронасосом.

щодо територіальної альтернативи 1

- сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля співпадають з технічною альтернативою 1.

щодо територіальної альтернативи 2

не розглядається, дивись п.3

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»)

Планована діяльність належить:

- до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля згідно: пункт 1, частина 3, стаття 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (глибоке буріння, у тому числі геотермальне буріння, буріння з метою зберігання радіоактивних відходів, буріння з метою водопостачання (крім буріння з метою вивчення стійкості ґрунтів);

- до другої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля згідно: пункт 3, частина 3, стаття 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (видобування корисних копалин, крім корисних копалин місцевого значення, які видобуваються землевласниками чи землекористувачами в межах наданих їм земельних ділянок з відповідним цільовим використанням

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зацеплених держав))

Підстави для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля відсутні.

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля

Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД, буде виконаний у відповідності до п.2 ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості

Планована суб'єктом господарювання діяльність

може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля". Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля;

проведення громадського обговорення планованої діяльності;

аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;

надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;

врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля

Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності

Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде

- висновок з оцінки впливу на довкілля,

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля")

що видається Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, відповідно до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки, відділ оцінки впливу на довкілля.

Поштова адреса: вул. Митрополита Василя Липківського, буд. 35, м. Київ, 03035.

Електронна адреса: OVD@mepr.gov.ua

тел./факс +38 (044) 206-31-40, +38 (044) 206-31-50

Контактна особа: Грицак Олена Анатоліївна.

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

Туреччина запровадить систему торгівлі викидами у 2024 році

Це допоможе адаптуватися до європейського вуглецевого мита CBAM

Міністр енергетики та природних ресурсів Туреччини Альпарслан Байрактар заявив, що у країні планують запровадити національну систему торгівлі викидами (ETS) у 2024 році.

Система охоплюватиме викиди від промисловості, енергетики та авіації, повідомляє SteelOrbis.

Зазначається, що ETS допоможе Туреччині імплементавати закон про клімат, який наразі знаходиться розробляється. Окрім того, це дозволить адаптуватися до європейського механізму вуглецевого коригування імпорту (CBAM).

Як відомо, вуглецеве мито буде сплачуватися з 2026 року за викиди CO₂, які не оподатковуються у країнах-імпортерах, або ж їхня вартість незначна.

Байрактар розповів, що систему контролюватиме компанія Enerji Pazarlamaları İşletme A.Ş.

"Ціноутворення на вуглець є одним із найважливіших інструментів боротьби зі зміною клімату", – підкреслив він.

Нагадаємо, в ЄС з 1 жовтня розпочався перехідний період застосування CBAM (механізму вуглецевого коригування імпорту). До 2026 року, коли розпочнеться сплата вуглецевого мита, імпортери зобов'язані отримувати так звані CBAM-сертифікати на свою продукцію.

Джерело: SteelOrbis

